

Tina Starec Klobasa

Učiteljica angleščine

OŠ Danile Kumar, Ljubljana

Recenzija učbenika za angleščino
kot prvi tuji jezik v četrtem razredu devetletne osnovne šole
Family and Friends 1, 2nd Edition
Avtorica: Naomi Simmons

Medvode, februar 2021

V pregled sem prejela učbenik **Family and Friends 1, 2nd Edition** za pouk angleščine v 4. razredu osnovne šole.

Glede na določeno težavnostno jezikovno stopnjo, način obravnave jezikovnih struktur, tematska področja, medkulturnih in medpredmetnih vsebin ter možnosti za razvijanje nacionalnih vsebin ugotovim, da je učbenik usklajen z učnim načrtom (v nadaljevanju UN) za prvi tuji jezik (angleščina) v devetletni osnovni šoli in je primeren za poučevanje v 4. razredu devetletne osnovne šole.

I. Splošni del

Učbenik je del sedemstopenjske serije učbenikov *Family and Friends, 2nd Edition* za pouk angleščine v osnovni šoli. Je odlično strukturiran in pregleden ter sledi modernim smernicam poučevanja tujih jezikov.

Sestava učbenika:

– Uvodni sklop (***Starter: Hello!***)

– Petnajst časovno enakomerno razporejenih tematskih sklopov:

1. ***What's this?*** (Šolske potrebščine)
2. ***Playtime!*** (Igrače)
3. ***This is my nose!*** (Deli telesa)
4. ***He's a hero!*** (Poklici)
5. ***Where's the ball?*** (Na otroškem igrišču)
6. ***Billy's teddy!*** (Družinski člani)
7. ***Are these his trousers?*** (Oblačila)
8. ***Where's Grandma?*** (Sobe v hiši)
9. ***Lunchtime!*** (Moja malica)
10. ***A new friend!*** (Opis človeka, liki)
11. ***I like monkeys!*** (Živali)
12. ***Dinnertime!*** (Hrana in pijača)
13. ***Tidy up!*** (Pohištvo, števila do 20)
14. ***Action Boy can run!*** (Glagoli)
15. ***Let's play ball!*** (Na plaži)

– Pet sklopov za urjenje veščin (*Fluency time!*), ki vključujejo jezik v vsakodnevnih situacijah (*Everyday English*) in projektno delo (*Project*), pet sklopov za ponavljanje, utrjevanje, samovrednotenje in refleksijo (*Review*) ter dve prilogi za spoznavanje britanske kulture in povzetek slovnice z dodatnimi vajami (*Culture in Grammar reference*).

Uvodni sklop (*Starter - Hello!*) je krajši in je namenjen ponovitvi že usvojenega znanja ter zajema štiri učne ure, v katerih učenci spoznajo glavne junake učbenika (Rosy, Tim, Billy in Miss Jones), ponovijo pozdrave in vprašanje *What's your name?* s pomočjo stripa ter pesmi, ponovijo števila od 1 do 10, vprašanje *How old are you?*, dneve v tednu ter barve, ki so ravno tako postavljene v kontekst s pomočjo izštevanke.

Vsi glavni tematski sklopi so razdeljeni na šest učnih ur. Prva (*Lesson One – Words*) vključuje predstavitev novega besedišča, druga (*Lesson Two – Grammar*) je namenjena predstavitvi novih jezikovnih struktur, v tretji (*Lesson Three – Song*) najdemo pesem, ki ponudi še dodatne besede ter lepo poveže in postavlja v kontekst besedišče ter jezikovne strukture posamezne enote, četrta ura (*Lesson Four – Phonics*) je namenjena postopni predstavitvi razmerij med posameznimi črkami (ali kombinacijami črk) ter glasovi. Peta in šesta ura pa sta namenjeni urjenju jezikovnih veščin (*Skills time!*). Med peto učno uro (*Lesson Five*) učenci urijo bralno razumevanje (*Reading*), šesta (*Lesson Six*) pa nudi urjenje veščin poslušanja in govornega sporočanja (*Listening, Speaking*) ter učinkovito pripravo na pisanje (*Writing preparation*).

Učbenik vključuje tudi pet sklopov z naslovom »*Fluency time!*«, v katerih je v ospredju jezik v vsakodnevni situaciji (*Everyday English*), ki ponujajo priložnost za vajo govornega sporočanja preko enostavnih dialogov v parih ali manjših skupinah in omogočajo učencem, da preko igre in ustvarjalnosti (*Project*) dvigujejo svojo samozavest ter motivacijo za učenje angleščine. Prav tako najdemo v učbeniku pet sklopov za ponavljanje in utrjevanje ter samovrednotenje (*Review*).

Na koncu učbenika najdemo tri besedila, namenjena spoznavanju britanske kulture (*Culture – Family, Wild animals, At my school*) ter povzetke slovnice po posameznih enotah z dodatnimi vajami (*Grammar reference*).

II. Uresničevanje operativnih ciljev in vsebin

Učbenik *Family and Friends 1, 2nd Edition* je oblikovan tako, da ponuja možnosti za uresničevanje veščin, ki so določene z učnim načrtom:

- Poslušanje in slušno razumevanje
- Branje in bralno razumevanje
- Govor in govorno sporočanje ter sporazumevanje
- Pisanje in pisno sporočanje ter sporazumevanje

Poslušanje in slušno razumevanje

Učenci se znotraj vseh tematskih sklopov srečujejo z različnimi tipi slušnega razumevanja. Na začetku vsakega sklopa poslušajo izgovorjavo novega, slikovno podprtega besedišča. Za lažje pomnjenje je v pomoč tudi izštevanka. Besedišče je nato takoj postavljeno v kontekst stripa, kjer nastopajo junaki učbenika, le-tega učenci hkrati poslušajo in berejo, kasneje pa preko video zgodbe ob vizualni podpori le poslušajo. Kontekst ponuja tudi pesem, ki jo učenci ravno tako poslušajo, berejo in nato še zapojejo.

Pomembno vlogo v učbeniku ima tudi poslušanje in ponavljanje posameznih fonemov, kjer učenci spoznavajo odnos med posameznimi črkami (kombinacijami črk) ter glasovi in je ravno tako podprto z izštevanko.

Učbenik ponuja veliko priložnosti za učenje jezika preko izštevank in pesmic, ki so izjemno ritmične ter melodične. Za učenje tujega jezika je to, sploh pri mlajših učencih, zelo pomembno, saj prispeva k sproščenemu okolju za učenje, dviguje motivacijo in zanimanje, omogoča možnosti za ponavljanje in utrjevanje jezika. Pesmi in izštevanke pa služijo tudi kot

spominska opora, saj učenci preko rim ter ritma lažje priključijo v spomin obravnavane besede in strukture.

Ob koncu vsake enote pa se v sklopu urjenja posameznih veščin (*Skills Time!*) pojavi nekoliko zahtevnejša naloga, ki je naslovljena z »*Listening*« in na podlagi poslušanja že zahteva prepoznavo posameznih sličic brez besedilne podlage. Prav tako se tak tip naloge pojavi v sklopu »*Fluency Time!*«, kjer učenci še dodatno, v kontekstu vsakodnevnih situacij, urijo slušno razumevanje. V tem sklopu najdemo tudi video vsebine, kjer je jezik v vsakodnevnih situacijah predstavljen v obliki filma, ki ga učenci lahko pogledajo. Na tem delu se srečujejo še z dodatno vizualno podporo slišane, kar omogoča lažje razumevanje, motivacijo pa tudi možnost za notranjo diferenciacijo za naprednejše učence.

Branje in bralno razumevanje

Branje novih besed, stripa z glavnimi junaki, ter pesmi se (ob vizualni in slušni podpori) začne že na začetku vsakega tematskega sklopa.

Z usvajanjem besedišča in jezikovnih struktur v razdelku »*Skills Time!*« najdemo krajše besedilo (tudi v obliki pesmi) in nalogo za preverjanje bralnega razumevanja. Bralne naloge so slušno, slikovno in nekatere tudi video/vizualno podprte. Dodatno urjenje branja ter bralnega razumevanja nudijo tudi kulturne vsebine na koncu učbenika, ki so ravno tako vizualno in slušno podprte, ter nacionalne vsebine, ki sicer niso del učbenika, so pa objavljene na spletni strani za učence »*Student's site*«, ki omogočajo ne le ozaveščanje o medkulturnih podobnostih in razlikah, ampak spodbujajo tudi interes za branje.

Pomembno vlogo pri razvoju bralnih veščin predstavlja tudi razdelek »*Phonics*«, kjer učenci sistematično spoznavajo razmerje med posameznimi črkami (ali kombinacijami črk) in glasovi, ki jih le-te predstavljajo ter spoznavajo razlike med pisno in govorno podobo jezika.

Govor in govorno sporočanje ter sporazumevanje

Naloge za urjenje govornega sporočanja omogočajo učencem, da počasi, varno, pa vendar hitro napredujejo pri razvijanju govornih sposobnosti. Na samem začetku ponujajo naloge večinoma ponavljanje posameznih besed in struktur, dopolnjevanje struktur, ki jih učenci v naslednjem trenutku že lahko uporabijo v govorni interakciji. Pri razvijanju govornega sporočanja se učbenik osredotoča predvsem na pogovor med dvema učencema, ki sta jezikovno vodena.

Dodatno podporo za razvoj govornega sporočanja omogoča »*Project*« ob koncu vsakega izmed petih sklopov »*Fluency Time!*«, kjer je naloga učencev, da pripravijo izdelek, ki ga morajo nato tudi predstaviti (izdelava lutk, plakata s podobo parka, kocke z oblačili, krožnika s hrano, plakata s podobo svoje sobe). Predstavitve poteka v obliki pogovora med dvema učencema. Učenci na tem mestu varno urijo in razvijajo tudi sposobnosti javnega nastopanja.

Pisanje in pisno sporočanje ter sporazumevanje

Tako kot postopni razvoj govornih sposobnosti se skozi učbenik razvijajo tudi veščine pisnega sporočanja. Na začetku kot prepis posameznih besed in struktur ter dopolnjevanje struktur. Priložnost za enostavne, samostojne pisne izdelke v obliki preprostega opisa ponujajo kulturne vsebine na koncu učbenika, kjer učenci zapišejo krajši opis svoje družine, živali in razreda na podlagi vzorčnih besedil, ter nacionalne vsebine na spletu (*Family and Friends 1, 2nd Edition - Culture and Writing Companion for Slovenia*), kjer učenci poleg bralnega razumevanja s pomočjo vzorčnih besedil in vizualne podpore urijo tudi pisno sporočanje z samovrednotenjem in kratkim pisnim projektom ob koncu leta.

Učinkovit razvoj pravopisne zmožnosti nudi razdelek v sklopu »*Fluency Time!*« z naslovom »*Writing preparation*«, saj učenci postopno, na preprost način in sistematično spoznavajo osnovna ločila, skladnjo in oblikovanje besedila v angleškem jeziku (beseda, stavek, velika začetnica, pika in vprašaj, samoglasniki, predlog a/an, krajšave, pridevnik, glagol). Pripravo dopolnjuje naloga v delovnem zvezku, kjer učenci vodeno zapišejo krajše besedilo o določeni temi.

Jezikovne strukture

Jezikovnim strukturam je namenjena druga učna ura (*Lesson 2*) v vsakem tematskem sklopu, naslovljena z »*Grammar*«. Na začetku ure učenci ponovno poslušajo in ponovijo zgodnico, ki skupaj z novim besediščem vključuje tudi nove jezikovne strukture. Učenci z igro vlog poleg urjenja govornega sporočanja in nastopanja ponotranjajo nove besede in strukture. V nadaljevanju so jezikovni poudarki izpostavljeni v okvirčku pod naslovom »*Let's Learn!*« Sledita nalogi za urjenje jezikovne pravilnosti – pisno in ustno.

Jezikovna pravila so skupaj z dodatnimi vajami zbrana tudi ob koncu učbenika z naslovom »*Grammar reference*«.

Jezikovne strukture, ki jih najdemo v učbeniku zajemajo:

- Glagol biti v trdilnih, nikalnih in vprašalnih povedih.
- samostalnike v ednini in množini,
- osebne in svojilne zaimke,
- števnike od 1 do 20,
- predloge,
- glagol imeti za izražanje svojine in opisovanje oseb,
- Present Simple Tense v trdilnih, nikalnih in vprašalnih povedih (like, don't like, Do you like ...),
- modalni glagol can in can't,

– vprašalnice where, what,

– velelnik.

Učbenik ponuja pregledno, postopno in jasno predstavitev jezikovnih struktur.

Besedišče

Tematski sklopi na začetku ponudijo nabor osnovnega besedišča vsake enote, dodatno pa je predstavljeno tudi v pesmi, ki jo prav tako najdemo v vsaki enoti. Predstavitev besedišča je slikovno in slušno podprta. Besedišče je takoj postavljeno v kontekst v obliki stripa in pesmi, tako da lahko učenci hkrati urijo jezikovne veščine poslušanja, branja in govora (igra vlog, pogovor v paru, manjših skupinah).

Vsebine

Vsebine, ki jih predstavi učbenik *Family and Friends 1, 2nd Edition*, se skladajo z UN. Učenci spoznavajo šolske predmete, igrače, dele telesa, poklice, družinske člane, prijatelje, oblačila, dom in prosti čas, hrano ter živali.

Medpredmetne povezave najdemo s spoznavanjem narave, spoznavanjem družbe, z likovno in glasbeno umetnostjo.

V učbeniku najdemo tudi medkulturne vsebine (*Culture*), s pomočjo katerih si učenci širijo obzorja in iščejo primerjave med Veliko Britanijo in Slovenijo na področjih družine, divjih živali in šole.

Da pa bi lahko učenci te primerjave učinkovito iskali, so na spletu ([*Family and Friends 1, 2nd Edition – Culture and Writing Companion for Slovenia*](#)) na voljo dodatki z nacionalnimi vsebinami pri pouku angleščine, ki so besedilno ter slikovno podprte in omogočajo učencem seznanitev s slovensko kulturo v angleškem jeziku (sosednje dežele, moja šola, Ljubljana – glavno mesto, tipična hrana, zbirke, pomen lesa in leseni izdelki, slovensko podeželje, letni časi, šport).

Poleg besedil, slik in novega besedišča najdejo učenci na teh straneh tudi zanimivosti (*Did you know?*) ter vprašanja, s pomočjo katerih lahko izrazijo svoje lastno mnenje, znanje in izkušnje o določeni temi.

Dodatni materiali

Učbenik dopolnjujeta tudi delovni zvezek, ki sledi strukturi učbenika in ponuja kvalitetno dodatno podporo za urjenje jezikovnih veščin ter spletna podpora za učence (*Online practice*). Učitelju pa so na voljo priročnik za učitelja, »*Teacher Resource Pack*« s slikovnimi karticami in plakati, CD, DVD, e-učbenik in delovni zvezek (*Classroom Presentation Tools*) ter spletna podpora (*Teacher's Resource Centre*).

Učbenik *Family and Friends 1, 2nd Edition* omogoča urjenje jezikovnih veščin, postopen napredek in postavitve trdnih jezikovnih temeljev. Je jasno strukturiran, odlično slikovno, vizualno in zvočno podprt, ima vsebine, ki učence motivirajo za učenje angleščine, zato ga priporočam kot učbenik za angleščino kot prvi tuji jezik v 4. razredu osnovne šole.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'A' followed by a cursive name.